

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 100/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Garom, Štefánikova 14, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Co/19/2023 z 27. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tiež navrhuje zrušiť rozsudok krajského súdu a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je otcom maloletého syna (3-ročného), ku ktorému bol upravený styk uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 18P/54/2019 zo 4. októbra 2021. Sťažovateľ sa domáhal proti žalovanej (matke maloletého syna) zaplata 114,18 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody vo výške cestovných nákladov (za použitia motorového vozidla) z miesta bydliska sťažovateľa (Bratislava) do miesta bydliska maloletého syna (Bojnice). Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná mu 30. októbra 2021 neumožnila plánovaný styk s maloletým synom z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu.

3. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná 29. októbra 2021 o 14.54 h sťažovateľovi oznámila, že maloletý syn je chorý, má teplotu, kašeľ a soplík, užíva antibiotiká, musí sa liečiť, a preto sa nebude môcť plánovaný styk zrealizovať. Z predloženej lekárskej správy vyplynulo, že maloletý syn je od 28. októbra 2021 chorý a bola mu nasadená antibiotická liečba.

4. Okresný súd Prievidza rozsudkom sp. zn. 10C/49/2022 z 30. marca 2023 zaviazal žalovanú na úhradu 113,64 eur so 7 % ročným úrokom z omeškania od 11. novembra 2022 do zaplatenia (výrok I), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II), konanie o zaplatenie 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 114,18 eur čiastočne zastavil (výrok III), pripustil rozšírenie žaloby o zaplatenie 2 % ročného úroku z omeškania zo sumy 114,18 eur (výrok IV) a žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok V). Okresný súd tak dospel k záveru, že žalovaná si nesplnila svoju prevenčnú povinnosť (§ 415 Občianskeho zákonníka), pretože s dostatočným časovým predstihom neinformovala sťažovateľa o zdravotnom stave maloletého syna, hoci potvrdením od lekára disponovala od 28. októbra 2021 (štvrtok) a nepriaznivý zdravotný stav maloletého syna sťažovateľovi oznámila až 29. októbra 2021 (piatok) o 14.54 h, ktorú náležite nepreukázala. Sťažovateľ nemal priestor informovať sa o zdravotnom stave maloletého syna, pretože o takom čase by sa už do ambulancie ošetrojúcej pediatričky maloletého syna nedovolal. Okresný súd tvrdil, že ak by žalovaná potom, ako mala k dispozícii lekársku správu o zdravotnom stave svojho maloletého syna, sťažovateľa s jej obsahom oboznámila, vtedy by mal sťažovateľ dostatok času u ošetrojúcej lekárky zistiť, či tvrdenia žalovanej sa zakladajú na pravde a či ochorenie maloletého syna je také závažné, že vylučuje v plánovaný deň prevzatie maloletého syna do starostlivosti sťažovateľa (bod 1.8 rozsudku okresného súdu).

5. Krajský súd na odvolanie oboch sporových strán namietaným rozsudkom rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vo výroku I zmenil a žalobu zamietol (výrok I), v napadnutej časti vo výroku V o trovách konania zmenil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (výrok II) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu (výrok III). Z odôvodnenia namietaného uznesenia vyplýva, že krajský súd sa s právnym posúdením veci okresným súdom nestotožnil.

II.

6. Sťažovateľ argumentuje, že namietaný rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný, arbitrárny, nesprávny a vychádza z nesprávneho vyhodnotenia skutkového a právneho stavu, vykonaných dôkazov a je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou. Namieta, že všeobecným súdom postačovala výlučne strohá, neoveriteľná a zdanlivo klamlivá SMS správa, pričom v konaní žalovaná nepredložila akýkoľvek dôkaz o tom, že maloletý syn mal skutočne 30. októbra 2021 (deň plánovaného styku) zhoršený zdravotný stav a že ten zakladal objektívnu prekážku nemožnosti realizácie plánovaného styku. Ďalej uvádza, že v konaní opakovane poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax v súvislosti so zodpovednosťou za škodu pri chorobe maloletého ako objektívnu prekážku pri zmarení styku maloletého syna druhým rodičom, odkazujúc na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/15/2020 z 26. novembra 2020 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 20Cdo/4498/2009 z 21. februára 2011. Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že zo strohej SMS správy žalovanej „*maloletý je chorý*“ nie je možné posúdiť, či skutočne ide o takú závažnú prekážku na strane maloletého syna, pre ktorú by si ho sťažovateľ nemohol vziať do svojho domáceho prostredia a poskytnúť mu adekvátnu starostlivosť. Preto je toho názoru, že žalovaná nepreukázala, že zdravotný stav maloletého syna vylučuje stretnutie so sťažovateľom. Rovnako uviedol, že z lekárskej správy nevyplýva objektívny nález, že by si zdravotný stav maloletého syna vyžadoval hospitalizáciu či karanténu. Sťažovateľ namieta, že všeobecné súdy sa nezaoberali tým, čo by sťažovateľovi bránilo v starostlivosti v čase ľahkého ochorenia maloletého syna. Podľa tvrdení sťažovateľa mal maloletý syn zhoršený zdravotný stav 28. októbra

2021, a nie v čase plánovaného styku (30. októbra 2021). Sťažovateľ poznamenal, že styk bol zmarený spolu 136-krát (naposledy 21. januára 2024).

III.

7. Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že sa ústavnými sťažnosťami sťažovateľa, v ktorých namietal *i.a.* (rovnako ako v tejto ústavnej sťažnosti) nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí (sp. zn. 8Co/11/2023 a sp. zn. 5Co/48/2023), už zaoberal. Ústavný súd ústavné sťažnosti sťažovateľa odmietol pre neprípustnosť (uznesenie sp. zn. II. ÚS 57/2024 zo 7. februára 2024 a uznesenie sp. zn. II. ÚS 18/2024 z 24. januára 2024).

8. Ústavou vymedzená právomoc ústavnému súdu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ predtým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom (ďalej len „CSP“) ustanovenými procesnými úkonmi (m. m. I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

9. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v súvislosti s namietaným porušením uplatnených práv podľa ústavy a dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu obrátil priamo na ústavný súd bez toho, aby proti nemu podal dovolanie. Podľa názoru sťažovateľa proti namietanému rozsudku krajského súdu nie je prípustné dovolanie podľa § 419 a nasl. CSP (bod 5 ústavnej sťažnosti).

10. Argumentácia sťažovateľa vo vzťahu k tvrdenému neoprávnenému zásahu do práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu je založená na namietanej nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti namietaného rozsudku a absencii jeho riadneho odôvodnenia.

11. Ústavný súd už v uznesení sp. zn. II. ÚS 57/2024 sťažovateľovi ozrejmil, že v § 420 CSP sú taxatívne vypočítané procesné vady konania takého stupňa závažnosti, pre ktoré je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu v merite veci alebo rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí. Prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP je tak založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie skončilo, prípadne ktorým sa rozhodlo v merite veci.

12. Obsah normatívneho textu v § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia ich práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý súdny proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen

zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Medzi čiastkové práva tvoriace právo na spravodlivý proces patria aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia a zákaz svojvoľného (arbitrárneho) postupu súdu.

13. Ústavný súd v danej súvislosti konštatuje, že sťažovateľom predstretá argumentácia vo vzťahu k odôvodneniu namietaného rozsudku obsahovo korešponduje s dovolacím dôvodom zakotveným v § 420 písm. f) CSP. Ústavný súd tak zastáva názor, že pred podaním ústavnej sťažnosti sťažovateľ mohol a mal namietat' porušenie svojich práv uvedenými vadami namietaného rozhodnutia krajského súdu v dovolaní, ktorého prípustnosť mohol odôvodniť na pôdoryse § 420 písm. f) CSP (porov. IV. ÚS 154/2020, II. ÚS 339/2020, III. ÚS 352/2021, I. ÚS 53/2023).

14. Skutočnosť, že sťažovateľ mal k dispozícii na ochranu uplatnených práv proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré riadne nevyužil, založila dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako neprípustnej podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2024

Peter Molnár
predseda senátu